

Szükséglet, kiadó-
hivatal és nyomda
Saj. Kolozsvár, Str. Barce-
b. Pop. - Braceni-utca 18

Az Uj Kelet telefonjai
Szerkesztőség ----- 977
Kiadóhivatal ----- 844
Nyomda ----- 879
Képek osztály ----- 425
S. N. Sz. ----- 532

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

Értéke
Romániában
Egy évi ára ----- 400 lei
Félévi ----- 220 lei
Negyedévi ----- 120 lei
Egy hónapra ----- 40 lei
Egy szám ára pályaudvaros
és vidéken is 2 lei

V. évfolyam, 221. szám

Ciuj (Kolozsvár) 5683. Tisri 15

1922 október 7 Szombat

Sátrak ünnepére

Iria Giszkalay János

Évfordulón, jó kétezer év óta, ne mondjuk még most se a betakarítás ünnepének. Nevezük inkább igazabb néven: sátorok ünnepe, asátrak alatt lakozás emléknapjai. Jobb így ez — és ma még inkább ráillik, jobban ránk illik. De ahinek ünnep nyugalma csöndes perceket is ad elgondolkodásra, az próbáljon hitetlenkedni és keresse az ünnep értelmét, vagy a sátrak értelmét: a hitetlenkedésen keresztül fog csak megérkezni az igazi ünnephez. Mert kétezer esztendő óta fájó anachronizmus minden zsidó ünnep, talán csak a lelkek tisztulására való jom-kippuron kívül. A pészach is, a sóvnót is, a szukkót is. Aminthogy élő és fájó anachronizmusnak látszott az egész zsidó nép is. Egy nép, amely pészachkor megünnepeli a rabszolgaságból való kiszabadulást emlékeztető és nemzetté válását, maga is nyomorban, szétszórásban elnemzetlenítve. Emberek, akik évről-évre odaülnek az ünnepi asztalhoz és természetesen hangon, komolyan recitálják az írás szavait: szolgák voltunk, de most szabadok vagyunk. Kétezer év óta mindenütt: a középkorban Németországban, ma Ukrajnában, Lengyelországban és a Duna-Tisza közén. És ugyanez a nép, évről-évre sátrakat épít szukkót nyolc napján, annak emlékére, hogy valamikor évezredekkel ezelőtt bolyongó sátorlakók voltak az ősek. Mit ünnepelt ez a nép, mi az értelme ennek az ünnepnek, mikor az ünneplők maguk is csak sátorlakók — és nem is bolyongók, inkább kergettek? Élő anachronizmus volt a zsidóság és fájó anachronizmusok a mi ünnepeink. Nem volt aki megértsen, megfogja ezeknek az ünnepeknek lelkét. Csak a régiek. A boldogok. Azok, akik két nevet és két értelmet adtak minden zsidó ünnepnek. Azok akik megölték a nemzetiséget a másikat, de tudatosan adták neki a másik nevet is: a kalászerés ünnepe. És azok, akik megölték a sátorban lakozás emlék-ünnepét, de tudatosan adták neki a másik nevet is: a természetes betakarításának ünnepe. Ezek a régiek és boldogok, ezek megfogták az ünnep lelkét — és belépecsélték a zsidó ünnepek kétszínűségébe. A szabadulás ünnepét csak az ülteti meg igazán, aki maga is szabad, aki a maga földjén él és néki érik a szentföld kalásza. A sátorokban való bolyongás emlékét csak az ülteti meg igazán örömfünnepnek, aki maga már gyökereket vert a földben. Ezért anachronizmus kétezer esztendő óta minden zsidó ünnep.

De kiirthatatlan hítek laktak ezekben az anachronizmusokban. Emlékeztetések és tudattalan célkitűzések, amiket csak most, a célok elérésének első stációján tudunk megérteni. Valamikor természetes betakarításának idején sátrakat építettek boldog zsidók, hogy megemlékezzenek a sátorlakó ősről. Kétezer év óta, a pészach ünnepi asztala, a szukkót sátrai csak arra valók voltak, hogy föntartsák ezeknek a boldog időknek emlékét. Nem a rabszolgaságra és nem a sátoros bolyongásokra való emlékeztést, hanem azoknak az időknek emlékét, melyben boldog nép ült meg saját földjén az ősek sorsának forduló napjait. Kétezer év óta minden

zsidó ünnep egy visszaemlékezés és visszafajás az ősi országba, a magunk földjére, a magunk volt életünk felé. És hiába építünk sátrakat és hiába palmaságaknak lengetése: anachronizmus marad továbbra is azoknak a zsidóknak ünnepe, értelmetlenség és szentségtörés, akik nem tudják és nem akarják az ünnep lelkét megfogni. Tartalom nélküli való váz ezeknek minden sátra és számalmas csökevény. A mi ünnepeink lelke az emlékezés volt kétezer év óta. Ma más, vagy más is. Ma a sátrak ünnepét így ünnepeljük:

Messzi országban, ahova ünnepi visszafajások szálltak kétezer éven át, sátrak emelkednek mezőkön és tengerparton. Ki az aki megfogta az ünnep lelkét és sietve hozza magát, hogy segítsen a sátrak megépítésében? Az ünnepeken, lit a szétszórásban is és lengesse a palmaságat isten előtt kedves áldozásnak: mert megülte, megtartotta a sátrak ünnepét: az ő sátora is épül az ősek földjén. Zsidó teyereket turják a rögöt Gauj országukban. Ki az aki

megfogta az ünnep lelkét és sietve hozza az ő tizedvaltságát, hogy minden zsidó teyérnek legyen aratni valója és országunk minden talp-alattnyi földje a zsidó nép kezében legyen? Az üljön öröms ünnepet itt is, a szétszórásban is és lengesse a palma gyönyörű ágát, istennek kedves áldozatul. Mert ő részére a sátrak ünnepe, a betakarítás ünnepe is lesz teljes nevű, kettős nevű ünnep, olyan, amelynek boldog ősek ülték meg hajdanán. Azoknak, csak azoknak van joguk ünnepet tlni sátrak ünnepe és azokról mondja az írás szava, hogy örvendezzenek az ő ünnepükön. Mert szeat örömek ünnepe voltak hajdanán a sátrak emléknapjai. A jólétnek, a gazdagságnak, a népi boldogságnak megnyilatkozása. Egre világító örömtűzek, máglyák gyulladtak ki estéknél Szent Jerusáljím környező dombjain és messze tájakról sarandokoltak a zsidó tömegek feljök. Hívták őket a kigyulladt örömtűzek, hogy kivégek részüket az örömben. A tűzek újra kigyulladtak a Város körül. Isten kezében van, hogy öröme e vagy bánatra. De csak az ünnepeken sátrak ünnepe, aki látja a tűzeket és az ünnep lelkét megfogó lélekkel repes feljök.

éges csapatok a konferencia tartama alatt Konstantinápolyt továbbra is megszállva tartják és hozzájárulnak ahhoz, hogy a konstantinápolyi és csanaki kerületben polgári kormányzat lépjen életbe.

2. A görögöknek Tráciát a döntés után kilenc napon belül ki kell üríteniök.

A török csapatok megszállják Keletráciát,

a szövetséges csapatok pedig a Marica két partján tíz kilométer szélességű vonalon semlegesített sávot fognak megszállva tartani. Tráciában azonnal életbelép a török közgazgatás.

3. Ha a görögök ellentállanak, kényszerrendszabályokat léptetnek életbe, amelyek abból állanak, hogy a törökök átkelhetnek a tengerszorosokon és katonailag megszállhatják Keletráciát. A szövetségesek azonban mindent elkövetnek, hogy Görögországot a határozatok elfogadására kényszerítsék.

Görögországot a határozatok elfogadására kényszeríték.

Amikor a görög megbízottak az egyezményről értesültek, kijelentették, mindent el fognak követni, hogy a görög kormányt a határozatok elfogadására bírják. Bejelentették azt is, hogy a határozatok elfogadására szükséges felhatalmazásokkal nem rendelkeznek, ezért Athénből kell utasításokat kérniök.

Hol lesz a békekonferencia

Athén, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) A görög megbízottak megérkeztek Mudániába. Mudániai tanácskozások második napján már Izmed pasa is résztvevő a tárgyalásokon. A szövetségesekkel történt megállapodás alapján a tanácskozások részleteit titokban tartják.

A végleges békekonferencia színhelyéről Mudániában nem történt meg egyezés. A szövetségesek a béketárgyalások színhelyét Velenőt ajánlották, míg a törökök Szutarit javasolják.

London, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) A konstantinápolyi angol főmegbízott közölte az angol külügyi hivattal az azerbai kormány választását. Az azerbai kormány jegyzéke külön választja a katonai kérdést a politikától. A katonai kérdéseket a mudániai konferencia, a politikai kérdéseket az egybehívandó békekonferencia fogja szabályozni. Az azerbai kormány azt javasolja, hogy a békekonferenciát Samirnában október huszadikán tartás meg. Javasolja továbbá, hogy Romániát, Jugoszláviát hívják meg a konferenciára. Azonkívül Oroszországot, Ukrajnát és Georgiát.

Nyugtalanság Londonban és Párisban
Páris, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) Ujabb hírek szerint Mudániában kiélekedett a helyzet. Londonban ismét pesszimistikusan ítélik meg a mudániai tárgyalásokat. Párisban is pesszimistikus a hangulat.

Oroszország meghívása felett pénteken dönt az angol minisztertanács.

Az angol kormány állítólag hajlandó a keleti kérdés megvitatásának tárgyalásába belevonni Oroszországot, Ukrajnát és Georgiát. Ellentét csak ott merül fel, hogy az angolok

nem járulnak hozzá azokhoz az ünnepélyes formákhoz,

amelyeket a törökök kívánnak. Londonba érkezett újabb hírek szerint Kemál hajlandó a semleges zónákra vonat-

Rendkívüli minisztertanács tárgyalja Londonban a mudániai megegyezést

Ellentétes hírek a mudániai konferenciáról. Pessimista hangulatok Párisban és Londonban. Oroszország is részt vesz a béketárgyalásokon

— Az Uj Kelet tudósítójától —

London, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) Aurre, a londoni francia nagykövét hosszabb megbeszélést folytatott az angol külügyi hivattalban. A megbeszélések a mudániai tárgyalásokra és a fegyverszünet feltételeire vonatkoztak.

Az angol kormány tagjait sürgősen Londonba hívták.

A déli órákban minisztertanácsot tartottak.

Londonban cáfolják azt a hírt, hogy az azerbai kormány ultimátumszerűen követelte a török érdekek egyedüli képviselési jogát a békekonferencián. Biztos értesülések szerint a konstantinápolyi kormány elismeri az azerbai nemzetgyűlést.

A szultán, bár betegsége miatt le akart mondani, a békeszerződés aláírásáig a trónon marad. A konstantinápolyi kormány a kormányzást az azerbai nemzetgyűlés által ki nevezett főkormányzóknak fogja átadni, aki valószínűleg az eddigi kormány egyik tagja lesz.

A kaukázusi államok is részt akarnak venni a béketárgyalásokon

Bécs, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) A transzkaukázusi köztársaságok szövetsége jegyzéket intézett az érdeklét kormányokhoz, amelyben kéri, hogy a tengerszorosok kérdésében őket is hallgassák meg és követelik a keleti konferenciára való meghívásukat. A köztársaságok eleve kijelentik, hogy semmilyen határozatot nem ismernek el, amelyet nélkülök hoznak meg.

Megegyeztek Mudániában

Konstantinápoly, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) A szövetséges meghatalmazottak és Izmed pasa között a megegyezés létrejött.

A megállapodások aláírását mára várják. A megegyezés állítólag a szövetségesek szeptember huszonharmadikán elküldött jegyzéke alapján történt. Eszerint a törökök a béke végleges megkötése után bevonulnak Tráciába.

A Havas-ügynökség konstantinápolyi jelentése szerint a francia és angol főhadiszállás hivatalosan közli:

Az előzetes konferenciákon a szövetségesek megegyeztek a török megbízottal.

A megegyezés értelmében Izmed pasával közösen jegyzőkönyvet dolgoztak ki, amelyben részletezik és precizizozzák a megállapodásokat. Izmed pasa a kemalista csapatoknak már elküldte az utasítást, hogy az angol hadosztályokkal minden konfliktust küldjenek. A törökök a szövetségesek együttes jegyzékét elvben elfogadták.

A megegyezés feltételei

Páris, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) Athéni távirat szerint a forradalmi tanács a tráciai görög csapatok parancsnokává Nider tábornokot nevezte ki. Szmirnai hírek szerint

a szövetségesek és Izmed pasa megegyeztek.

A megegyezés feltételei a következők:

1. A Dardanellák semleges zónáját kölcsönösen kiüritik. A szövetsé-

kosó angol követeléseknek eleget tenni, ezzel szemben azt követeli, hogy a szövetségessé őrítse ki Konstantinápolyt.

Lloyd George ellen

Páris, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) A „Matin” vezetőhelyen cikkezett Lloyd Georgeról, aki ellen heves támadást intéz. Azt írja többek között, hogy

Megszakadtak a mudániai tárgyalások

Páris, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) A „Newyork Herald” jelelenti Konstantinápolyból: A szövetségessé tábornokok esütörtök este elhagyták Mudániát. Visszatértek Konstantinápolyba.

A konferencia megszakításának okáról eddig jelentést nem adtak ki.

A konferencia állítólag azért szakadt félbe, mert a görögök a békekonferencia döntése előtt nem akarták kifizetni Tráciát. A szövetségessé tábornokok ma tárgyaltak Konstantinápolyban a szövetségessé főmegbízottal a megoldási lehetőségekről. Azután visszatértek Mudániába.

Ujra felveszik a tárgyalást

Páris, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) A külügyminisztériumban úgy vélekednek, hogy

a mudániai konferenciát rövid szünettel folytatni fogják,

semmiesetre sem lehet szó végleges szakításról. Mindennek ellenére megállapítják, hogy a mudániai konferencián kedvezőtlen fordulat állott be. Erről részletes jelentések érkeztek Londonba. Lloyd George a késő esti órákban összehívta a minisztertanácsot, amely éjjelutáni tanácskozott. Az a bizakodó hangulat, amellyel a mudániai tárgyalásokat kísérték, egyszerre megszűnt. Veniselos Londonból Párisba érkezett, mert javaslatát az angol kormány elutasította.

Bécs, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) Londonban és Párisban kedvezően ítélik meg a mudániai tárgyalásokat. Anglia Görögországot Trácia elvesztéséért Ciprus és Rodus szigetekkel kárpótolja.

Berlin, október 6. (Az Uj Kelet távirata.) Konstantinápolyi táviratok szerint a semleges zónában működő török csapatok parancsnokai utasítást kaptak, hogy tegyék meg az előkészületeket a semleges zóna kiürítésére. A Dardanelia szorosán a török lovaság már visszavonulóban van.

A tatár lulavja

Ukrán menekültek meséje nyomán írta Szabó Imre

A wieniwi uton hazafelé jötték a leipzig vásárról a lublini árusok. Széles kocsijaik szövétt portékával és szalmába pólászott üvegáruval voltak megpakolva; a három apró lovascska szapora lépésben, könnyen hűvös a lejtős uton a ponyvás kocsit. A zsidó kocsi mellett reb Avrom ült, a kereskedő, aki szoltárkönyvbe volt elmélyedve. Nem olvasott, hanem elgondolkozott a versek értelmén:

„Lépcsők éneke. A mélységekből hívlak ó Uram, hallgasd meg szavam, fűleld legyenek hajlamozok könyörgéseim hangjára. Ha bűnökre ügyes, van-e ki elibéd állhatna?”

Emberi gyarlóságokon gondolkodott, amelyekről az elhalt szombaton épületes prédikációt hallott egy zsidó lakásán, ahol imára jöttek össze a liposceiek és a vásárosok. Isten sok és nagy bűneink miatt lelassított bennünket a mélységbe, nem elhajtjuk más nepek szabad életét, nem ott lakhatunk, ahol akarunk, nem választhatjuk meg mesterségünket, az adók mindenféle megszegyentítő fajtájával sújtanak a népek, akik azonban csak közvetítői egy akaratnak, a legmagasabb akaratának, neve dicsőítéséig időn-ideig. A bűnt le muszáj veszekelni, ha kell szívesestendőn, ha kell eskredveken.

Európát minden hat hónapban alapjában rendítik meg az események

és ezeket az eseményeket mindig egy ember idézi elő, aki személyes uralomra vágyódik. És az ember Lloyd George. Meddig türi még az angol nép, hogy a kormány rúdjával Lloyd George álljon? — fejezi be a cikket a „Matin”.

Bulgária mozgósít?

Szofia, október 6. (Rador) A bolgár távirati iroda megeafolja azokat a híreket, amelyek szerint a bolgár kormány titokban mozgósítást rendelt el és több fiatal korosztályt behívott. Alaplatannak jelenti ki továbbá azt a hírt is, hogy a bolgárok a jugoszláv határon csapatokat vonnak össze és Macedóniában zavarokat akarnak előidézni.

Bukarest, október 6. (Rador) A kormányhoz érkezett jelentések szerint Bulgáriában a helyzet

vátozatlanul komoly.

Több helyütt forradalmi állapotok vannak. Ezek ellensúlyozására Stambulinsky miniszterelnök elhatározta, hogy több korosztályt mozgósít.

Szofia, október 6. A bolgár fővárosban tegnap újabb nagy népgyűlést tartottak a tráciái menekültek. Harmatezer ember vett részt a gyűlésen, amelynek szónokai követelték Kelet- és Nyugattrácia autonómiáját a népszövetség vezetése alatt. A népgyűlés után az antantkövetésgek előtt nagy demonstrációk voltak.

Ort. Chevra Kadisa Cluj.

ÉRTESÍTÉS

Értesítjük az érdekelteket, hogy választmányunk folyó hó 9-án, Chol hamoed első napján délután 3 óráor, Szentlélek utca 1 szám alatt tagfelvételi ülést tart.

Cluj, 1922. október hó.

Az Elnökség.

Cégtáblákat legolcsóbban készít 1816 JAKAB Starda Regala 12a. (volt Majális-u.) Hirdetéseket milliméteres díjazás szerint vessz fel a kiadóhivatal

De a mélységekből föl lehet emelkedni, anélkül, hogy porbe szállanánk a szenttel, áldassék nagy neve; fölemelkedhetünk, ha leszállunk magunkba, lelkünket vizsgálgatjuk, amely köös isleand.

És bele akart volna mélyedni már a lélek lényegébe, amit csak akkor lehet megcselakadni, ha az ember a Tamud mind a harminkét traktátusát ismeri. És hozzá kell tanulnia ezenfelül a kódexeket és sok döntvényeket is, mindast, amit régiak és utódaik összegondoltak, lejegyeztek és meguk boldogulására, a mi vigasságára és épülésünkre és isten dicsőségére rákérhgytak. Reb Avrom azonban, noha értett valamit esset zsidó könyvekhez, mégis csak egyszerű ember volt, ületes, akinek csak szombatjai vannak és néhol ünneppapjai a Tzeremtóri és Világról való gondolkozása. Köznapokon erre nem tellett idő.

A kocsi ugrándosra gurult a széles uton, olykor, ha a kerék talpa gömbölyű vagy tojásformájú patakokra bágott, nyikorogva nagyokat sökkent, Gedalje, a kocsi, szunyokálásából fölrazódott, morgott és fesszere vette a gyeplőt, reb Avrom fölésett a szellőros könyvből és ime mit látat szemel!

Néhány lépésnyire a kocsintól, a domb alján, letarolt meők közepén sudaras fákbal álló kis liget hajlongott a szellő gyöngő fuvására. Napsugár játszott az apró leveleken, ezüstösen káprázolt a kis erdő sziget, a Paradicsom is ilyen volt reb Avrom képzeletében.

Egy holland nagyiparos Palesztina gazdasági lehetőségeiről

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Zürich, október 3. Van den Bergh holland nagyiparos nemrégiben meglátogatta Palesztinát, hogy az ottani gazdasági viszonyokat tanulmányozza. Van den Bergh egyike a legtekintélyesebb holland nagyiparosoknak (a világ legnagyobb margaringyára az övé), aki eddig mindig zsidó mozgalomtól távol állott. Ma se cionista, de a Keren Hajeszód kuratóriumának tagja. Egy újságíró előtt így nyilatkozott palesztinai utjáról:

— Mindenekelőtt hangsúlyozni kívánom, hogy nem illek egészen a cionista álláspontot, Hollandiát mint a politikai és vallási szabadság országát, ahol a zsidó minden tekintetben teljesen egyenjogú a másvallással, hanem inkább tekintem és boldog vagyok, hogy itt születtem. Már fiatal koromban Rotterdam város képviselőtestületének tagja voltam, később a parlamentbe is beválasztottak. Zsidó nevelésben részesültem és ennélfogva a zsidó nép iránt való nagy ragaszkodásomat nem lehet kitépni a lelkemből. Sok gondot okozott számomra a keleti zsidóság tartóhatatlan élete, ide-oda való kóborlása, üldözötése. Már a háboru során megmondottam, hogy ez így tovább nem mehet és ime most a háboru után látom, hogy a zsidók élete rosszabbodott.

— Ami Erec Jisraelt illeti, a török uralom alatt ez az ország olyan politikai konstallációk között volt, hogy bizony a gyakorlati munka nem igen fejlődhetett. Jött a háboru. Angolország nagy szerephez jutott Keleten és attól a naptól fogva, hogy a Balfour-deklaráció megjelent, a zsidó ügyfél nem tudtam figyelmemet elteríteni. Elhatároztam, hog az első alkalommal felkötösem Palesztinát, hogy mint nagyiparos a helyszínen tanulmányozzam az ország viszonyait és vizsgáljam a lehetőségeket, hogy mint nemzionista mint vehetnék részt az újépítésben. Utam első eredménye az lett, hogy a Keren Hajeszódhoz csatlakoztam. Palesztinában sir Herbert Samuel nagyon szivesen fogadott és módomban volt Storss urral, Jeruzsálem kormányzójával és a többi provinciák vezető férfival, továbbá a cionista mozgalom vezetőivel való érintkezés útján magamat minden probléma iránt alaposan tájékoztatni.

— A palesztinai gazdasági viszonyokat ma már nem lehet lekicsinyíteni. Bizonyos, hogy a jövő fejlődése nézve

e téren az állapotok kielégítőek, az ország földje általában jó és sir Alfred Mond szerint Sziciliához hasonlít a klímája.

Arra a kérdésre, hogy mely iparágakat tartja Palesztinában fejlődőképessnek, Van den Bergh a következőket mondotta:

— Nem akarom tulbecsülni az ipari lehetőségeket, mert tudom, hogy mesterségesen nem lehet ipart teremteni. Ha mégis megteremtődik, akkor ez nagy veszteségekkel, károkkal, munkanélküliségekkel jár. Nehéz megállapítani, milyen ipar fejlődhetik Palesztinában. Véleményem szerint sok várható a dohányipartól és az olajból való készítményekből. Előszörban azonban véleményem szerint a mezőgazdasághoz szükséges iparra kell súlyt helyezni. Nagyon örültem, amikor Migdalban, az ottani mezőgazdasági kísérleti állomáson Warburg tanár gyűjteményét láttam azokról az ültetvényekről, amelyek számára Palesztina a legjobb talaj. Mondanom sem kell, hogy magam is pénzbeli részesedéssel járultam hozzá a kísérleti állomás kiépítéséhez. Ugy vélem, hogy a legközelebbi export főcikke az olajbogyó lesz, amelyet már egyéves korában exportálni lehet kisajtolási célokra. Tekintetbe jön még aszfalt és só, amelyet a Holt-tenger mellett lehet találni. Azt hiszik, hogy káium is van az országban, amelyet műtrágya előállításánál fel lehet használni. Ha petróleumforrásokra is rátalálnak, — ami igen valószínű — akkor sok ezer munkásézésre lesz szükség.

A Ruthenberg-tervről a holland nagyiparos így nyilatkozott:

— A terv szenális, de nem tudom, vajjon e pillanathban keresztátlivhető. Véleményem szerint a tervet párhuzamosan kellene megvalósítani az ország ipari fejlődésével. Egyébiránt pedig az a meggyőződés, jelentette ki végül Van Bergh, hogy Palesztina sorsa Anglia józan politikája mellett minden tekintetben meg fog felelni az általános emberi és a különleges zsidó kívánalmaknak.

— Minden cionistának el kell olvasnia Nachum Szokolov művét, az „Uj Zsidó”-t.

A liget fölől pedig gyermeksírás hallatszott.

Nyöszörgő, kéré, gyöngö hangok törték elő, majd nyugtalankodó, vékony sírás, mint amikor anya visszaveszi emőljét az éhes csecsemőtől. Azután a kétségbeesés vékony, tohetetlen visítás következett.

Reb Avrom kiragadta a kocsi kezéből a gyeplőt.

— Pszt, pszt! — csilligatta a lovakat, hogy megálljanak.

A lovascskák nagyokat fújtak, az egyik nyertett, reb Avrom leszállott a kocsiról, utána lombán Gedalje is. Álmos fejjel nem értette, mit akar a gazdája. Sem kut, sem forrás a közelben és alig másfél órája, hogy hossza pihenő után utak indultak.

— Itt maradj a lovaknál — parancsolt rá reb Avrom — megabrahokodjék, a visból, amit magunknak hoztunk, megitatod őket. Vigyázz, hogy essét nekünk is maradjon!

— Semmi értelme nincs — dünnyögte kocsi szakála alatt az álmos kocsi, de akkor reb Avrom már átngrotta az országut mellett olnszódó kőróval, bógáncsal benőtt árkot, sietett a gyermekhang felé és nem törődött a kocsikon tovarászódó zsidók kiabáló kérdéseivel. Ment, mert a szive vitte.

Vitte, vitte a kis nyirfaerdőhöz. És minél közelebb jött, annál élesebben markolt szívébe a gyerek szakadozott visítása.

— Maradj, aogyalom, maradj — mondta, mint otthon a saját csöppse-

geinek — jövek már, karomra vesslek, elringatlak, elaltatlak.

Nagy fehér kéregben, lópokróba bagyoláiba hemporgott a csecsemő. Fabögre bevett mellőtte, egy kis alvadt tejfel az alján. A mestelen emberporonty két karját nyugtatta, ahogy meglátta szabadságját. A sírása elcsuklott és mintha gagyogott volna, ugy vonaglott a szájcsukájá, ferde, apró szemel egy szent remény haragoságában csillogtak, ga, ga, ga tört elő belőle az élethez való bizakodás. Duderos kis homloka vörösré dagadt.

Reb Avrom lehajolt a csöppseghöz és a pokróccal együtt fölemelte. Zöld és tarka gyíkok futottak szíjjel a kéregből. Átnyalábolta a gyereket és gyors lépésekkel vitte a kocsihoz.

Tejjel itatta a falánk kis jószágot, fehér tiszta gyolcsba takargatta, vizes ruhával lemosta kis arót, masszatos kocsit. Baras, finom bőre ragyogott a boldogságtól, a fölője hajló reb Avrom szakállát tépegette.

A kocsi visszahozta jött a lovakkal, visszatette helyére a szobot, a vedret hátrakötötte, aztán megnézte a talált kincseket.

— Tárj kölyök! — arót megvetéssel — az apja, ki tudja hány zsidót szart lándására!

— Mikor volt az, bolond? felett méltatlankodva reb Avrom — nem ismered az Atyák tanításait: „Senki emberfiát meg ne vesd, mert nincs ember, akinek órája egykor el ne jöhetne.” Hajts gyorsan!

Budapest, Goldberger-ü... antizemita e... aifjából patk... becsék a kü... nőkük oklev... országos hu... mügyetemi... maga neméb... tak kényser... hogy a ru... zsidó hallgat... sokról, most

az antisze... jedt a ur... mint a vi...

A budap... fektetésén... mert a re... szükségese... tését, de a... erélyesbar... eltávolítás...

A bölcsé... dasági fa... iparművé...

Nem az... tából, de az... testületileg... amikor arra... varják meg... felvett zsidó... a folytatás... hallgatók te... a miniszter...

A mügy... gyanis a d... keszletek, a... iskolának ö... követték a... diplomák ro... a megégt... szerint

a diákok... lépés...

ha a minis... ifjuság állá...

A mügy... küldöttsége... gyárhoz, am... on kijelent... az a kolpor... titott volna

Ottan r... házaúpe... aszony ne...

— Sziv... dékával... ározba hitet...

— Ha a... totta reb A... nyilván szát... est a kis tá... volna.

A his... jesiva legy... Haleshának... nak, amely... magát és... olvasta, mi...

És eljő... Avrom ass... akadt leány...

— Tatá... az apák... jesiván. A...

munkahely... egyik s.ög... Komer...

Csunya... megtámadt... togtatik, re...

Akkor a... gyűjtötte a... őket, hogy... gáncok tar... ez vegyész... vezette a t...

Vér föl... jesson, oca...

És aho... volt ott a...

Sztrájkoltak az összes magyar egyetemeken az antiszemita diákok

Országos botrányra dagadt a műegyetemek akciója

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Budapest, október 6. A hírhedt Goldberger-ügy, amely kizárólag az antiszemita egyetemi hallgatók fanatizmusából pattant ki, hogy jogcímül vehessék a külföldön végzett zsidó mérnökök oklevelének megismerésére, országos kulturbotránnyá dagadt. A műegyetemi hallgatók után, akik a maga nemében paratlan terrorral akarták kényszeríteni a vesetőséget arra, hogy a numerus claususnál bejutott zsidó hallgatókat kizárják az előadásokról, most az

antiszemita mozgalom áttért a tudományegyetemre, valamint a vidék egyetemre és a főiskolákra is.

A budapesti tudományegyetem jogi fakultásán folynak ugyan az előadások, mert a rektori tanács nem tartja szükségesnek az előadások beszüntetését, de a keresztény hallgatók egyre erélyesebben követelik a zsidó kollégáik elűzölését.

A bölcsészeti, orvosi, közgazdasági fakultáson, valamint az iparművészeti főiskolán szünetelnek az előadások.

Nem az egyetemi tanács határozatából, de azért, mert az ébredő diákok testületileg kivonultak az egyetemről, amikor arra kérték őket, hogy ne sajnálják meg a numerus clausus alapján felvett zsidó hallgatók tanulmányainak a folytatását. A sztrájkolt egyetemi hallgatók teljes szolidaritással várják a minisztertanács döntését.

A műegyetemi kezdeményezésére ugyanis a diákok memorandumot szerkesztettek, amelyben Magyarország főiskoláinak összes hallgatói nevében azt követelik a kormánytól, hogy a külföldi diplomák regisztrálásában is hozza be a megígért numerus clausust. Hír szerinti

a diákok még agresszív felépítéssel fenyegetőznek,

ha a minisztertanács nem fogadja el az újfajta állásponjtát

A műegyetemi hallgatók egyébként küldöttései menesztették a Goldberger-ügyhez, amelynek vezetősége ismétlen nem kijelentette, hogy teljesen valótlan az a kolportált hír, hogy a gyár elutasított volna egy ajánlózó magyar mér

nőket az az indoklással, hogy csak külföldön végzett mérnökök alkalmaz.

A diákság, amelynek ürügyre volt szüksége, tovább folytatta a saavargásokat,

az az indoklással, hogy nem kapott méltó elégtételt, mert az inkriminált kijelentés mégis megtörtént, de lehet, hogy a gyár vezetőinek vagy igazgatóinak a tudtán kívül a cég egyik alkalmazottja tette. Ezen szemben a gyár elcsúszs kijelentette, hogy a diákságnak ez a feltételese bebizonyítható, a gyár előre is a legteljesebb elégtételadást helyben kifizetésbe az egyetemi hallgatóknak.

Debrecenben is visszhangra talált a műegyetemi hallgatók antiszemita akciója. A debreceni egyetem ifjusága csatlakozott a budapesti József-műegyetem diákságának mozgalomához és kijelentette, hogy mindaddig nem lépi át az egyetem küszöbét, amíg a műegyetem elégtételt nem kap és így

Debrecenben is szünetelnek az előadások.

Az egyetem vezetője kénytelen volt meghajolni a diákság akarata előtt és a rektor intézkedésére az előadások keddig négy fakultáson szünetelnek.

Lapzártakor érkezett táviratunk szerint a budapesti műegyetemen és a tudományegyetemen a rend helyreállt. Az előadásokat, amelyek a nemzeti gyűszűnap miatt ma szünetelnek, holnap folytatják.

Budapest, okt. 6. A diáksavargásokban újabb fellángoló keresztény kurzus ellenelnyomására fokozottabb mértékben indultak meg a liberális blokk megalkotására irányuló politikai tárgyalások. Legutóbb

Vázsonyi Vilmos tanácskoztott Ressayval a liberális pártok tömörüléséről

és teljes meggyőzés jött létre közöttük. A megalakuló liberális blokk tulajdonképpen azonos a polgárok és munkások egykori szövetségével, mert a liberálisok és a szociáldemokraták egyaránt képviselik magukat benne. A részletkérdésekre vonatkozólag még nem történt megállapodás, mert ezt későbbi gyűlés keretén belül fogják rövidesen ratifikálni.

Othon nagyon várta reb Avrom házassága a vásárokat és Giti, az asszony nem örült a vásárlásnak.

— Szívesen küszködöm isten ajánlásával — mondotta — de akít az árokba kitétek, mi kösöm ahhoz?

— Ha az Ur elém hozta — csitította reb Avrom az asszonyt — akkor nyilván szándéka volt velem. Gondord ez a kis tatárt, mintha a szülőtted volna.

A kis tatár felnőt és a vilnai jezeva legjobbjá leit. Nem volt a Haleschának olyan része, sem a Hagadáknak, amelyben ki ne ismerté volna magát és a Zohárt olyan könnyen olvasta, mint a mesés Midrást.

Es eljött a házasság ideje. Reb Avrom asszonyt keresztelt neki, de nem akadt leány, akít hozás adtak volna.

— Tatár, tatár, — mondták félve az apák — és a tatár ott maradt a jesiván. A tanház előcsarnokában aludt, munkahelye és hajléka a bét hamidras egyik s.öglete volt.

Kömer idők jöttek. Csunya és gonosz emberek bandái megtámadták a zsidó otthonokat, fosztogattak, raboltak, gyilkoltak.

Akkor egy este a tatár maga köré gyűjtötte a tanítványokat és föllázította őket, hogy az éjjel megjelenek a haligánok tanysjár, támadják meg őket és vegyék el fegyvereiket. A tatár vezette a talmudisták csapatát.

Vér folyt, de a végén a tatár pájessos csapatát lettek a fegyverek.

Es ahol as csapat megjelent, jaj volt ott a bandáknak. Zsidók kiöltözt

vére megtoroltatott. Egyszer, szukkoz első napján, reb Avrom városában támadtak a haligánok. Éppen kijöttek a templomból, lulavval a kezükben a zsidók, amikor a zsványok a szomszéd városból előrontottak.

Ti tudjátok, mi következett ezután, minek részletezem?

A zsványok lezúrták, lelőtték szoracatlan testvéreinket Reb Avromt is, aki a templomból kijöttek között volt.

Azonban elkészv, a tatár lulavval kezében, bocherjei élén megjelent a városkában és körülfigták a bandát, megsemmisítették.

A tatár pedig lulavval a kezében reb Avrom házába sietett.

— Apám! (igy beszélt reb Avromról mindig) megölték a haligánok. A családot most már én fogom eltartani, — mondotta az asszonynak.

Az asszony megevon nézett a tatárra és amikor kitódott nagy szomorúsága, haját lépte, jajgatott és a ház tele lett nagy-nagy bánattal. A tatár pedig lulevjét hiteke az udvarra. Csodás virágot hajtott a zoid pálmáság. A tatár pedig tudta, hogy a virág arra való, hogy menyasszonyának fejét díszítse. Elmult az előirásos néhány hónap és a tatár elvette reb Avrom legfiatalabb leányát, Perelét.

Azontul pedig azon a vidéken megszüntek a pogromok, a tatár letehetle a kardot és folytatta reb Avrom mesterségét.

Versengenek a román petróleumért

Angol, amerikai és japán ajánlatok. Készül az új petróleum-törvény

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Bukaresti jelentés alapján tegnap hirt adott az Uj Kelet a kormányterveről, amellyel a romániai petróleummezők kiaknázásának koncesszióját angol és amerikai tőkészeknek akarja megadni. A koncesszió érdekében az állam nemcsak a bonkonvertáláshoz szükséges két és félmillió font sterling kölcsönt kapná meg, de más nagyszemű hitelek lehetőségét is megszerezné.

Ma azt jelentik Bukarestből, hogy a kormány megtette az intézkedéseket a petróleum rendszer-reformjának előkészítéséhez és utasította a szakminisztériumokat a szükséges adatok megszerzésére. Törvépeket készítenek a petróleumtermő vidékekről, egybegyűjtik a számadatokat a vidékek petróleumtartalmáról, az eddigi termelésről és a jövőben várható eredményekről. Ezen adatok alapján készítik el az új törvénytervezetet, amelyet az úszel megalakítandó alkotmányba is felvesznek, hogy azt az egymásután következő kormányok ne változtathassák meg.

A javaslat az állam feltétlen előjognal és rendelkezésének alapján kijelöl és minden petróleumterületet az állam tulajdonának jelent ki. Le-

hetséges azonban, hogy a már üzemben lévő petróleumbányákat különböző feltételek mellett eddigi tulajdonosaik megtarthatják. A javaslat a koronázás után fog elkészülni. Ezzel egyidejűleg azonban a pénzügyminiszter elkészíti az új bonkonvertálási javaslatot is, amely felhatalmazza a kormányt a petróleummezők bérbeadására. Hogy aztán ezt a parlamenti felhatalmazást a kormány milyen mértékben és formában használja fel, azt az angol és amerikai tőkészekkel még e hat folyamán felveendő tárgyalások fogják eldönteni, annál is inkább, mert a román petróleumipar iránt a külföldi tőkés csoportok versenyben most a japánok is megjelentek.

Hetek óta hivatalos és félhivatalos információkat kértek a japán tőkészek megbízottai a román kormánytól a petróleumtermelésre vonatkozólag és közölték, hogy egy japán konzorcium hajlandó nagyon előnyös feltételek mellett érdekeltiséget vállalni a román petróleumiparban. Az elmúlt héten aztán Bukarestbe érkezett E. Hioki, a japán kormány meghatalmazott minisztere, aki Ogawa Japán bukaresti követével együtt megtekintette a prahovai petróleumterületeket és a japán kormány nevében tettek ajánlatot. Hír szerint a japán kormány ajánlata is nagyon előnyös és a román kormány, ha valóban e határozta, hogy bérbe adja a petróleummezőket, vagy nagyobb külföldi tőkét von be a hasai petróleumiparba, igen előnyös szerződéseket köthet a nagy verseny miatt.

A görög csapatok nem engedelmessékednek a forradalmi bizottságnak

Görögország forrong. Románia nem küld csapatokat Konstantinápolyba. Bulgária mozgósít

— Az Uj Kelet munkatársától —

Athén, okt. 6. (Az Uj Kelet távirata) A mudániai megegyés, amely Görögországot arra kötelezte, hogy Tráciát tíz napon belül kiüjtse, mely henyomást keltett Athénben. Most már Görögország nielő reményességét is elvesztette, mert látja, hogy a szövetségesek Görögországnak katonai segítséget nem fognak adni. A görög csapatok a forradalmi bizottságnak már nem engedelmessékednek. Az ország belezsében nyugalanság és forrongás van.

Görögország még mindig fegyverkezik

Athén, október 6. (Rador). A tábornoki kar ma kihallgatáson jelent meg György királynál, akinek kijelentette, hogy a hadsereg biak benne. A király köszönetet mondott a tábornokoknak és hangsúlyozta, hogy az alkotmányra tett esküjét mindig meg fogja tartani.

Athén, október 6. A lapok publikálják a kormány proklamációját, amely

fegyverre hívja fel Görögország összes polgárait a hasa területének és integritásának megvédésére.

Venezoloz visszavonul a politikától

Athén, október 6. (Rador). Venezoloz kijelentette, hogy nem vállal felelősséget a mostani válságok során, mert hi marad elhatározásához; nem foglalkozik több politikával. Azt hiszik, hogy Venezoloz e kijelentése ellentéte sem fogja visszautasítani a neki felajánlott mandátumot.

Athén, október 6. Conduriotis admirális nem fogadta el a kormányalkításra vonatkozó megbízást.

Románia nem avatkozik be a keleti konfliktusba

Bukarest, október 6. (Rador). Arról a hírről, hogy Románia expedíciós hadsereget küld Konstantinápolyba, a kormány egyik tagja tudósítónknak a következőket jelentette ki:

Románia csakis a szövetségesekkel együtt tehetne ilyen lépést és csakis abban

az esetben, ha a keleti események nagyobb szövetséges hadsereg küldését szükségessé tennék. Ilyen megállapodás eddig a szövetségesek és Románia között

nem jött létre

és semmiféle katonai egyezmény nem kötelezi Romániát arra, hogy expedíciós sereget küldjön Konstantinápolyba.

Kormánycafolat a konstantinápolyi expedícióról

Bukarest, október 6. Egyes körök jó forrásból kapott információjuk alapján tudatják, hogy a III. hadosztály egyes korosztályait mozgósítják és Konstantinápolyhoz küldik. E hírek szerint Konstantinápolyban angol hajók érkeztek a román katonaság behajózására.

Más forrás szerint csak egyes tisztok bebizósítására lehet szó és pedig asokról, akik az idgen nyelvet beszélnek és akik Románia érdekeit a teuge szorosok interakcionalizálása kérdésében a szövetségesek között képviselni tudják.

Egy tiszt detaschement kiküldéséről volna tehát csak szó,

éppugy, amint egy szerb tisztikülönítmény is elindult Konstantinápolyba és hogyan egy angol, francia és olasz tiszti detaschement működik is.

Mindezeket a híreket most kormánykörökben megcáfolják és hozzátézik, míg a mudániai fegyverszüneti tárgyalások tartanak, bármennyű katonai demoesztráció, akár Románia részvételével, akár anélkül, teljesen ki van zárva. A mudániai konferencia már jelentett eredményei pedig ezt a kérdést teljesen megfosztják aktuális jellegétől.

— Az állampolgársági bizottságok

Megirtuk, hogy miniszteri rendelet intézkedik olyan bizottságokról, amelyeknek a vitás és a békeeszerződés erre vonatkozó passzusainak megfelelő állampolgárságok tisztázására kell alakulniot városokként és megyei kerületenként. Kolozsvár városának bizottságát már összehíltották. A bizottság feje Béres tanácsos.

HIREK

Lapunk legközelebbi száma a Szukkot ünnep miatt kedden reggel jelenik meg.

Tovább működhet a temesvári zsidó kereskedelmi iskola. A közoktatásiügyi reszortnál a temesvári zsidó kereskedelmi iskola beszüntetése ügyében ma megtartott ankétion Mateu államtitkár kijelentette, hogy az iskola működését beszüntető rendelkezést táviratiilag felfüggeszti, egyben intézkedik aszánt, hogy az intézet ellen elhangzott panaszok megvizsgálására pártatlan hivatalos közeg küldessék ki. A rendelkezés érdekes lefolyású ankétira egyébként még visszatérünk.

Nincsen hus Kolozsváron. A sok kísérletezésnek az lett a vége, hogy Kolozsváron elmaximálták a piacról az élelmiszereket. A tojás, zöldség és más közhasznú cikkek ellátása után most hus nélkül maradt Kolozsvár lakossága. Ennek egyedüli oka, hogy szeptember nyolcadikán 8-10 leire maximálták a kvóta hus árát és amikor az állatkivitel megszűnt, a mézszárosokat kötelezték, hogy tovább is ebben az árban szolgáljanak ki, holott a vágómarhaárak állandóan emelkedtek. A kolozsvári Husiparosok Szövetsége memorandumban kijelentette a hatóságoknak, hogy egymillió 300 ezer lei értékű permiszitket nem tudják értékesíteni az idegen permiszit miatt és ha nem kényserítik az exportöröket, hogy a köteles kvótát adják Kolozsvárnak, csak úgy tudják a város szükségletét biztosítani, ha a hus árát 12-14 leire felemlik. Ez az interenció épúgy eredménytelen maradt, mint annak a küldöttségnek a közbenjárása, mely szeptember 30-án kereszte fel dr. Pop Julián polgármestert és Popovici Valér rendőrprefektát, hogy a hus árát felemléjk, pedig a irthatatlan helyzet igazolására vidéken informáldták a mézszárosok a husártról és kifűnt, hogy Nagyváradon 11-13-15 lei, másutt 12-14 lei a hus kilogramja. Október harmadikán újabb deputáció próbálta rávenni a polgármestert és a rendőrprefektust, hogy új maximálat rendeljenek el, de eredmény nélkül. Másnap a mézszárosok csak a zsidó ünnepekre való tekintettel vágtak 36 marhát és a hus 22167 lei és 25 bani veszteggel árusították ki. A vendéglők, klinikák és internátusok részére még két-három napra tudják biztosítani a hus, de a vágást kénytelenek voltak beszüntetni. A hatóság az ipar-egészségügyi bevonásával és az illetékhelyiség elrekválásával fenyegette meg a válságos helyzettel küzdő mézszárosokat.

Magyarországi kommunista forrongásról tudnak Bukarestben. Az „Indreptarea” mai száma Budapestről azt a szenzációs távirati értesülést közli, hogy a magyar fővárosban kommunista forrongás tört ki, amely egyre komolyabb mérvet ölt. Magánértesüléseink szerint — írja az „Indreptarea” — a budapesti kommunista mozgalom napról-napra nagyobb tért hódít, Horthy kormányzó szigoru ellenrendszabályai ellenére is. Ezer és ezer munkás hagyja abba neponként a munkát a gyárakban és az utcákon hatalmas tömegekben tüntet. Az egyre hevesebb tüntetések ellen Horthy kormánya tehetetlennek bizonyul. Általános a vélemény, hogy rövidesen nagy horderejű események színhelye lesz a magyar főváros. Starcea eszredes, Romania

budapesti követe a napokban Bukarestbe érkezik, hogy tőjékoztassa Bratsianu miniszterelnököt a magyarországi helyzetről. A bukaresti lap hire természetesen nem felel meg a valóságnak. Az egészről csak annyi igaz, mint egy bukaresti táviratunk jelenti, hogy Starcea Traian, a budapesti román követség vezetője rövid szabadságra utazott. Táviratában Davidescu György szövetségi titkár vezeti a követet.

A postatakarékpénztár ügye. Megirtuk, hogy a postatakarékpénztár intézményét meg akarják honosítani csehszlovák és jugoszláv aintára, a régi magyarországi postatakarékpénztár intézményének előgyei tekintetbevételel Romániában is. Hosszu tárgyalások után végre ez a terv egyelőre megbukott. Megbízható helyről szerzett információink szerint a terv a nagybankok megatartásán felemlt meg. A bankok ugyanis a clearing-forgalmat nem szeretnék kiadni a kezükből. Számukra ugyanis különböző tételek feladásával hussontó számlák hasznát hajt az a ületág, míg a postatakarékpénztár ugyanezt néhány esrelőkoyi jutalék ellensében csinálta volna.

Orosz bírák a csehszlovák törvénysszékeken. Pozsonyból jelentik: A szlovenszkoí igazságszolgáltatás ugyanolyan nehézségekkel küszd, mint az erdélyi: bíróhiány van az egész vonalon. A régi magyar bírák részben megtagadták a eskü letételét, részben pedig az állam becsátotta el őket. A csehszlovák köztársaság most az egyre súlyosbodó bíróhiányon úgy próbál segíteni, hogy orosz emigráns bírákat és jogászokat importál az országba, akik bámulatosan rövid idő alatt sajátítják el az ország nyelvét és igen jól beválnak az igazságszolgáltatási sservesetben. Legutóbb a pozsonyi törvénysszékehez érkezett három emigráns orosz bíró Belgrádból, ahol a Wrangelhadsereg tőredéki emigrálnak.

Letartóztattak egy alszigurancafőnököt. Hejtként Kolozsvár szomorú történetére jellemző eset játszódott le esztörtök este a Newyork-szállodában. Nyolc óraker megjelent egy idősebb férfi, aki szigurancafőnöknek adta ki magát és követelte, hogy szobát adjanak neki. Fenyegetésekkel rákényszerítette a portást, hogy a távollevő Bolgár Gyula csehszlovák tisztviselő szobáját neki átadja. A külföldi vendég, amikor értesült a gyanus rekvirálásról, detektívet hivatott, aki előtt az idegen csak nagynehézen akarta magát igazozni. Kiderült, hogy az illető Schwartz Ferenc kolozsvári kereskedő, aki lakásállanságában folyamodott ehhez a trükkhöz. Letartóztatták és átadták a szigurancának, amely vizsgálót indított, hogy őnsajdókoata címével Schwartz nem-e követett el más szélhámosasgot is.

Aki a más felesége miatt gyilkolt. A kolozsvári királyi ítélőtábla dr. Haupi Gusztáv tanácselnök elnöklele alatt tegnap ítélesezit Filip Timotei kupseni gazdasádkodó emberölési ügyében. A dési törvénysszéke emberölés büntetvért Julius 17-én ötévi fegyházra ítélte. Filip, mert a Dése mellett faluban lakott, akivel családí ügytől ellenséges viszonyban ét, közszeri kapuitésel úgy fejbévágta, hogy két nap mulva meghalt. A vádlott megfellebbezte az ítéletet és a pénteki felebbviteli tárgyaláson dr. Giurgiu János védelme

Markovits F. ékszerész, Arany- ezüst ékszer, kinczeüst és ezüst dísztárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás, Tört aranyat, ezüstöt, brilliánt legmagasabb napi árakon veszek. 1393 Cluj, Wesselényi-utca 20. sz.

Rókat és más szőrmét fest az Unio gőzmosógyár Kolozsvár

alapján a dési törvénysszéke által kiszabott büntetést a tábla halált okozó súlyos testiérítés büntetvért egyévi és tiahónapi börtövre szállította le. A gyilkosság előzményeiből tartozik, hogy Filip Pável durván bánt feleségével, Mosutin Máriával, aki elhagyta és ved-házaságra lépett a falu legsebb legényével, Filip Timoteival. A megosalt férj bosszút Forrált Filip Timotei ellen és uton-útfőlen üldözta rivalisát. Egy-izben megsebesítette, majd üzenet útján halállat fenyegette, sőt egy szomszédjától fegyvert is kért, hogy agyonlöjje. A gyilkosság estájén Filip Pável találkozoit Filip Timoteival, de es kitért előle s mikor a lakására akart menni, Filip Pável elője került és haves szaválás után a vádlott sem elő félelmében, hogy ellenfele végez vele, kétkez felője sujtott a kapujával és bezsuzta a koponyáját. Filip Pável véresen összeesett és agyvérzés következtében egy hét mulva meghalt. A tábla ítélete, minthogy a főgyűvész és a védelem megnyugodtat benne, jogerősé vált.

Várady Ilonka táncakadémiáján a kst. gimnázium tornatermében (Farkas-u. 2.) vasárnap este 8 órai kezdettel cigányzenével fillérestély. Gyermek és felnőt kolonra, ballet-iskolára beiratkozni Rózsa-u. 4. alatt lehet. Október 15-én (vasárnap) és az utána következő vasarnapokon délután 4-8 óráig a diákoknak fillérdélután, este fél 9 órai kezdettel pedig a rendes fillérestélyek lesznek megtartva.

Két rendőr megvert egy uriaszonyt. A kolozsvári pályaudvaron történt tegnap délben, hogy egy uriaszony aítól való félelmében, hogy lemarad a már indulni kész gyorsvonatról, kerülővel akart a jegypénztárhoz jutni. A szolgálatot teljesítő rendőrök egyike erre oly erővel találta visszalökni, hogy nekiesett a személypödygás pénztára mellett álló rendőrnök, aki kolégája segítségével nekiesett a védtelen asszonynak és a ködöntség személtára összeverte. Két szemtanu, Tisianu főhadnagy és Hies Jusztin hirlapíró feljelentésére Popovici Valér rendőrprefektus elrendelte a két garandádkodó rendőr letartóztatását.

A rusziaszkoí kereskedők panaszaí az állam ellen. Ungvárról jelentik: A rusziaszkoí kormányzó nemrég proklamációt becsátott ki, amelyben súlyos vádakkal illette a rusziaszkoí kereskedőket és őket okolta a drágaság miatt. A kereskedők tegnap nyílt levélben válaszoltak a vadsara. Az erdekes nyilatkozat többek között ezeket mondja:

- 1. Podkarpatska Rus kereskedői már hosszu hónapok óta súlyos veszteségek mellett adják tovább árakat, különbéseg csak annyi van közöttük, hogy ki-ki milyen veszteség mellett adja tovább az árját.
- 2. A súlyos gazdasági krízisnek a kereskedők s legszerezenostienebb és legjobban sujtott áldozatai, akiknek egyrésze ma már fizetésképtelen és egisztenenáját veszítette, a másik része pedig főávetlen es uton halad.
- 3. A gazdasági krízis ma már minden társadalmi osztályt rákényszerített, hogy az idők szavát megértse és munkájáért — a pénz helyő értékmelkedése folytán — kisebb fizetéseivel elégedjék meg. Es alól egyetlen kivétel a legnagyobb kereskedő, a monopolsztikus helyzetben lévő állam. A állam épon a kivételez és nehézség-

nélküli helyzetével visszaélve még ma is:

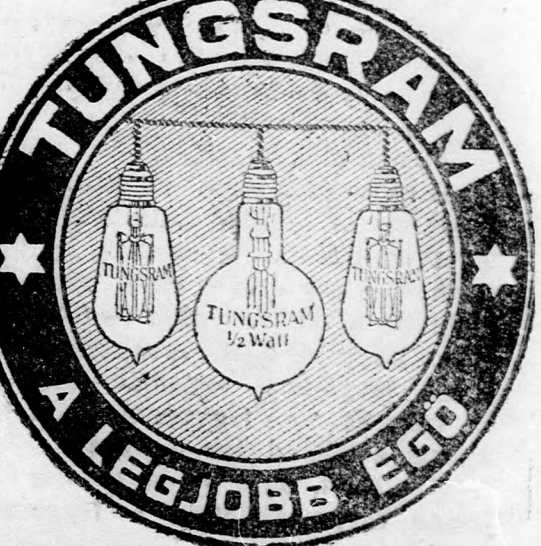
- a) olyan magas vasuti tarifa mellett szállít, amelynél magasabb még sohasem volt;
  - b) olyan magas posta, telefon, táviró díjsabás és vámtelek szerínt dolgozik, amelynél magasabb még sohasem volt;
  - c) olyan magas adóterheket vetett összes adófizető polgáira, melyhez foghatók sehol a világon nincsenek.
- A nyílt levél gyakorlati példákkal is illusztrálja a helyzetet s többek között rámutat arra, hogy egy vonon ri s Piume Ushorodi fuvája a léleeseres távolság mellett és négy országon (olasz, jugoszlávia, magyar és csehszlovák) keresztül fél annyiba sem kerül, mint a főtávolságu Oderberg-Ushorodi í favar. (Míniha csak Romániában isonók. A szerk.) Kérdik, hogy lehet olcsóbbá tenni a Galiciában 100 fillér kilogramként beszerzési árú petróleumot, amíg a petróleum kg.-kénti vámjá és fuvája ma is még 1 K 80 fillért tesz ki. Vagy hogy lehet a kereskedő még olcsóbbá a kávét vagy teát, midőn a szlogramonkénti vámétel ma is 9 K 50 fillár, azaz 24 cseh korona.

Elfogtak egy cigánykaravánt. Tegnap reggel fethivták Kolozsvár harmadik kerületi rendőrségének a figyelmet, hogy a Széna-téren egy harminchat tagú cigánybanda gyanu bolmit kinal megvára re. Pop Jacob alkommiszár, Avram Virgil és Sternberg Ignác detektívek rajtsütöttek a társaságon, mire a cigányok székéresztették és el akartak illanni. Az egyik detektív hívására a központból nagyobb rendőri készsálat vonult ki, mely körülfogta s beakiserte a karavánt a főkepitánysságra. A lopott holmi között, amelynek értéke meghaladja a harmincezer leit, van három talasz is, amiből arra következtet a rendőrség, hogy a cigányoz valameilyik közeli zsidó templomoz kifosztották.

Rendőrségi hírek. Kovács Teréz magánzónd, Deák Ferenc-utca 45. szám alatti lakos, feljelentést tett a kolozsvári rendőrségen Horvát Pál zöndöz felesége ellen, akinek bírományba adott egy ezer lei értékű ággyterítőt és a pénzzel nem számolt al. — Sava M. Permovici marosvásárhelyi pékltő, amikor felszállott a galac-kolozsvári vonatra, ellopták 12 ezer leit tartalmazó pénztárcáját és zoid postókalapját.

Nagyobb mennyiségben érkezett:

Anilin (Meister Lucius-féle), vegyi termékek és földfestékek. Ultramarin vegytiszta, külföldi lakkok és zománcok. Diana sósborszesz, enyv, ecetsav, valódi terpentín, Schellack T. N. Oranja kefeáruk KALMÁR áruforgalmi rt. fűszer, festék és gyarmatár nagykereskedésben, CLUJ (Kolozsvár). Főüzlet: Strada Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 42. Telefon: 425. Fióküzlet: Strada Rugului (Csertőre-utca) 56. Telefon: 5-44. 1354

Gyógyszerűvegek FISCHER

napi áron alul kaphatók Cluj, Piața Unirii 13 1423

Tüzifa házhoz szállítva: 4 méter vegyes 500 lei, 4 méter hasábos bükk vagy tölgy 850 lei, 100 kg. hasábos bükk vagy tölgy aprítva 40 lei, 100 kg. vegyes 34 lei. Telefonszámok 401-290

Frenkel Mór fatelepe

Cons

Miért

A napok Kelet, hogy miniszter ali rendült. Azonban, amely politikai sul feltűnést k hivatalosa h cefolatot te taviratunk a

Constantin jelentette után

A javad íróknak adó s kijelentés kiratása a k okok követi személyi lépésre. A hogy egyrés helyreállítá utozni hoaz tudományos teszik kálfo Miért távoz

Értesülé javadalmi ellentétek közötté s miniszter k fennállanak konferencia csak ideig Constantino állandóan ságának s erdélyi ne latta, hogy nem lehet

A kormá állandóan, kel nem legálabb a súlyát áll. A liberális mentben t ezétebb k befolyása nyesül. El legesítésér at követi vezető pol kabineiba. volt a ren seg létrej nárás utó veszi át, ügyi rez több lény a kormá aronban

A vintil zetes

a java al kormányb kiválsádn kuzmánye tartást u legkőz megmuta Constanti mány léz is inkább érték a l és Andr parasztpé miniszter négy kép elvon'a kormány

A p Jasi, tartja a gos kom regát, m

FAV

Hossz

Constantinescu bejelenti kilépését a kormányból

Miért távozik a javadalmi miniszter. Elkészült a korona

Az Új Kelet tudósítójától —
 A napokban adta hírül az Új Kelet, hogy Constantinescu javadalmi miniszter állása a kormányban megrendült. Azokban a politikai körökben, amelyek Constantinescu nagy politikai súlyát ismerik, a hír nagy feltűnést keltett és a kormány felhívására határozatlan hangon bár, kifogást tett közre. Mai bukaresti híreink arról számolnak be, hogy Constantinescu miniszter maga jelentette ki, hogy a koronázás után kilép a kormányból.

A javadalmi miniszter az újságíróknak adott nyilatkozatában először a kijelentéshez azt is hozzáfűzte, hogy a kijelentés a kabinetből nem politikai, hanem következménye, hanem tisztára személyi ügyei kényszerítik erre a lépésre. A miniszter arra hivatkozik, hogy egyrészt megrendült egészsége helyreállítására kényszerül külföldre utazni hosszabb időre, de bizonyos tudományos kutatások is szükségessé teszik külföldi útját.

Miért távozik a javadalmi miniszter? Értésüléseink szerint azonban a javadalmi miniszter elhatározása ama jelentéssel következménye, amelyek kezdte és Vintila Bratianu pénzügyminiszter körüli maradványok óta. Bratianu és amelyet a génuai konferencia után a miniszterelnöknek csak ideiglenesen sikerült elosztani. Constantinescu, aki a választások óta a parlamentben követelte a király kivánságának megfelelően a békét az országban nemzeti paritól, utóbb bejelentette, hogy ezt a békét megteremtteni nem lehet. Ezzel szemben

a kormány átszervezését sürgette, elmondandó, hogy ha már az ellenzékkel nem is sikerült megegyezni, legalább a liberális párt segítségével állítsák helyre véglegesen. A liberális pártot belül az új parlamentben több áramlat érvényesül és a legtöbb környezetének intruzív jellegű befolyása tulságos mértékben érvényesül. Ennek a befolyásnak a személyesítésére Constantinescu és hívei azt követelték, hogy más liberális vezető politikusokat is vonjanak be a kabinetbe. Az elmúlt héten még megvolt a remény, hogy a busó egyezség létrejön: Constantinescu a koronázás után a belügyminiszeri tárcát veszi át, utódja pedig a földművelésügyi részort élel Saveacu lesz és több lényeges személyi változás lehet a kormányban eszközölni. Miután azonban

a vintilistáknak sikerült az előzetes megegyezést elgáncsolni, a javadalmi miniszter most kiválik a kormányból. Hogy Constantinescu kiválásának milyen politikai következményei lesznek és milyen magatartást tanúsítanak a pártban hívei, a legközelebbi események fogják megmutatni. Annyi bizonyos, hogy Constantinescu távozásával a kormány lényegesen meggyengül, annál inkább, mert az utóbbi napokban más oldalról is súlyos veszteségek érték a liberális pártot: Zigre Miklós és Andru Sever kiléptek, a reggeli parasztpárt pedig, miután Inculcsu miniszter tagjai közül kizárták, tizenhárom képviselőjét: a kormánypárttól elvonva a koronázás után tehát a kormány válsága akuttá válik.

A parasztpárt kongresszusa
 Jasi, október 6. November elején tartja a parasztpárt Jasiiban országos kongresszusát, amelyen ugyancsak részt vesz Erdély és Bukovina és

Beszarábia összes szervezetei képviseltetik magát. A kongresszus programját október második felében fogják megállapítani. Parasztpárti körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a kongresszusnak.

Elkészült a korona

Bukarest, október 6. A koronázási ünnepségek programját a tegnapi minisztertanács végleg megállapította. Az eddigi közzétett részletekben jelentősen változtatás nem történt. A királyi koronát a miniszterelnök és a hadügyminiszter fogja gyulafehérvárra vinni.

Páris, október 6. Mária román királyné és a gyulafehérvári koronázásra Párisban rendelt koronája elkészült. A korona 2 kilót nyom és épen illeni fog a királyné fejére, mint-hogy mérték után készült. Anyjában elült az eddigi koronától, hogy nem kerék, hanem orális alakú. A korona szélét ékszerből készült buzákalászok fonják körül.

Hivatalos becslések szerint a koronázási ünnepek költsége nem több, mint hatvanmillió lei.

SPORT

A vasárnapi mérkőzések bírái

— Az Új Kelet tudósítójától —

A kolozsvári körkörösbírói bizottság esztendőnkön este tartott ülésén a Kolozsvárt és a kolozsvári kerületben október 8-án időntésre kerülő bajnoki és díjmérkőzésekre a következő bírókat delegálta:

Kolozsvárt: Victoria II — KKASE II. szövetségi díj. Bíró: Vatiannu Sabin.

KMTE II. — CFR II. szöv. díj. Bíró: Nagy Lajos
 Victoria ifj. — CFR. ifj. Ifjúsági bajnokság. Bíró: Sugár Andor.

Universitatea ifj. — Haghibor ifj. Ifjúsági bajnokság. Bíró: dr. Hirsch Elemér.

Haghibor II. — KAC II. szöv. díj. Bíró: Petrán Sándor.

Victoria ifj. — KKASE ifj. Ifjúsági bajnokság. Bíró: Griman Kalmán.

CFR I. — KMTE I. Elsősorú bajnokság. Bíró: Steinhübel Zoltán.

Victoria I. — KKASE I. Elsősorú bajnokság. Bíró: Ciaczar Imre.

Samosujvart a Sparta és DMTE csapatainak másodosorú bajnoki mérkőzésére Konec Rudolf bíró delegáltot.

Nagyenyeden a Bethlen-kollégium jubileuma alkalmából az erdélyi 7 református kollégium tanulmányi versenyének futballcsapatai kiesési rendszerrelt körmérkőzést tartanak. A mérkőzések rendezésére Adorján Ödön szöv. bírói küldték ki.

— Megjelent az Új Kelet könyvosztályának részletes katalógusa. Kérje sürzősen.

Hitelesített ürmértékek
 nagybani gyártása
 R. M. S. (trafik) táblák kaphatók.
Grünwald Jakob 1296
 bádógarugyára
 Cluj, P. Mihail Vict. (Széchenyi-tér) 13.

KÖZGAZDASÁG

Be kell jelenteni a cseh-szlovákiai tartozásokat

— Az Új Kelet tudósítójától —

Körülbírult két héttel ezelőtt járt Kolozsváron a prágai cseh kereskedelmi minisztérium külkereskedelmi államtitkára, dr. Bardu, aki dr. Wolff Gerő, a pozsonyi kereskedelmi kamara titkárnak kíséretében mélyreható fontosságú gazdasági tárgyalásokat kezdett a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vezetésével a kerületéhez tartozó kereskedők cseh-szlovákiai tartozásainak rendezéséről.

Ezeknek a be nem fejezett megbeszéléseknek alapján a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara most felhívja a kerületéhez tartozó kereskedőket és iparosokat, akiknek cseh-szlovákiai cégekkel és vállalatokkal szemben régebbi, kiegyenlített tartozásuk van, hogy azokat október huszonegyig jelentse be a kamara titkári hivatalában. A bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia: 1. az adós cég neve, 2. az adósság milyen természetű (árhitel, stb.), 3. mikor keletkezett az adósság, 4. mekkora az összeg, 5. a hiteltelő cseh-szlovákiai cég neve és lakhelye.

Munkatársunk kérdésére a kamara egyik vezetője a következőket mondta az adósságok bejelentéséről:

— A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara területén lakó kereskedők és iparosok cseh-szlovákiai tartozása körülbelül 10—15 millió cseh koronára tehető. Pontos adatokkal csak a bejelentések lezárása és összeállítás után szolgálhatunk. Ezek az adósságok jórésben még abból az időből valók, amikor a szokot még csak egy lei 80—90 banit ért, sőt amikor a cseh korona árfolyama alacsonyabb volt a leinél, mint például tavaly júniusában. Emiatt nagyon felelős, hogy csak kereskedő üzleti alapja meginog, ha rendezni lesz kénytelen a tartozásait. Van például Kolozsváron egy kereskedő, aki egymillió cseh koronával tartozik abból az időből, amikor a szokot egy lei nyolcvan bani volt. Ma a cseh korona öt leinél is magasabb. A mulkor elfolytatott tárgyalásokon két megoldási mód merült fel a meg egyezés alapjául. Ezek szerint az adósságokat vagy 350 leies alapon, vagy pedig az adósság nospjáról kell zürichi jegyzés szerint fogják valószínűleg rendezni. Mind a két esetben súlyos következményei lehetnek a rendezésnek. De mindképezen meg kell történnie, mert a cseh cégek peresítésel fenyegetőznek.

Az adatokat a pozsonyi kamarához fogják eljuttatni s ezek alapján új tárgyalásokat kezdnek, hogy valamilyen megfelelő alapot találjanak az adósságok rendezésére.

Belöld

(x) **Új vállalatok.** Bukarestből jelentik: A különleges bizottság, amely az új vállalatok létesítése és más vállalatok alaptőkeemelése iránti kérvényeket intézi, legutóbbi ülésén a következő új vállalatok létesítését engedélyezte: Tordai üveggyár telepe Kolozsváron, Iris kerámiai gyár Kolozsvár, „Industria Silvea” Szatmár, „Viana” borkereskedelmi R. T. Gyulafehérvár, Erdélyi oxigén és egyéb gázipari R. T., „Octavian Barba” részvénytársaság Csikszteroda, „Vulkan” kerámiai részvénytársaság Erzsébetváros, „Asira Montana” biztosító intézet Temesvár, „Urania” filmvállalat Szatmár, Léb

Testvérek részvénytársaság Kolozsvár, Veszta gyógyszerárugyár Nagyvárad, „Imperial” szeszfinomító Barót, „Tesatoria mechanica R. T.” Nagysomkut, „Brad” erdőipari Rt. Brassó, „Victoria” vattagyár Nagyvárad, „Radiana” Rt. Mátnás, Sonnenfeld és Neufeld Rt. Kolozsvár.

(x) **Blank Arisztid kizártnak tartja az új jegykibocsátást.** Jelentették, hogy a kormány és a jegybank vezetőisége egy új másfélmilliárdos jegykibocsátást tervez, amellyel az uralkodó pénzügyi körök akaróat segíteni. A tervről Blank Arisztid, az ismert pénzügykapitány kijelentette, hogy kizártnak tartja az újabb bankjegykibocsátást. Szerinte a mai pénzügyi helyzetben nem lehet radikális intézkedésekkel segíteni.

(x) **Száz vagon ócskavasát ad el a hadügyminisztérium.** Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter hosszabb idő óta száz vagon ócskavas felét rendelkezik, amelyet nem tud felhasználni. A pénzügyminisztérium kérdést intézett a legfelsőbb iparügyi bizottsághoz, vajjon nem szállítható-e ez a kétségkívül használható anyag külföldre. A bizottság tegnapi ülésén azt határozta, hogy a száz vagon ócskavas nagyrésze beföldön is felhasználható a pályázatot írtnak ki a vas eladására. Az eladás Cesar Popasou iparügyi főfelügyelő intézi és az első pályázó a Resicaművek.

(x) **Tilos a benzín kivitele.** Bukarestből táviratozzák: A petróleum és benzínárak állandó emelkedése miatt az ipar és kereskedelmi miniszter eltiltotta a benzinkivitel.

Külföld

(x) **Zürichi zárlat** október 6-ól. Berln 24 50, Budapest 22, Prága 18 35.

(x) **Háromszázmillió frankot kap a kisantant Franciaországtól.** Párisból jelentik a „L'Echo National”: Poincaré tegnap a parlament pénzügyi bizottságában háromszázmillió francis frank kölcsön megadását ajánlotta a kisantant államainak. A kölcsönt akkor folyósítanák, ha a balkáni konfliktus tovább komplikálódna.

(x) **Lengyelország forint- valutára tér át.** Varsóból táviratozzák, hogy a diéta tegnapi ülésén megszavazták az új pénzügyi reformot, amely felhatalmazza a kormányt, hogy a fennálló állami deficit fedezésére újabb háromszázhatvenmilliárd lengyel márkát bocsásson ki. Ugyancsak megszavazta a diéta a belső kölcsönre vonatkozó javaslatot is. Ezt a belső kölcsönt felében márkában, másikat felét pedig forintban bocsátják ki. A törvény intézkedik az aranyforint- valuta rendszeresítéséről, amely egyelőre azonban csak névelges lesz. A forint-kötvényeket más valutákban egyenlítik ki napi árfolyamon, az aranyforint pedig értékben egyenlő lesz egy aranyfrankkal.

(x) **A Wiener Bankverein megkészezte aletőkéjét.** Bécsből táviratozzák: A Wiener Bankverein aletőkéjét 1 milliárdról 2 milliárdra emelte fel. Az új részvények felét a régi részvényeseknek ajánlják fel.

Felelős szerkesztő DR. MARTON ERNŐ
 Hódó: **SALAMON NYOMDA és Híradóvállalat R.T.**
 Szerkesztőségi telefonszám 977

MAISON MARGUERITA
 kalapszalonn megszűnővén, új kalapok készítését és átalakításokat egyelőre lakásom, str. Basarabia (Kemény Gábor-utca) 10. elvállalom. FRANK MAROIT 4629-1

és gyarmatára Kolozsvár). Fő-Deák Ferenc-új Strada Rugulit —44. 1354

atelepe

FAVORIT csokoládé gyártmányai minden háztartásban nélkülözhetetlen!

Hosszu téli esteken legolcsóbban és legjobban szórakozik, ha a SALAMON-NYOMDA kölcsönkönyvtárába belép. 4500 kötet. Ideiglenes helyiség str. Surda (Kiss-ú.) 22 Autobuszállomással szemben. Zeneművek, külföldi bélyegek, könyvnyomda, olcsó árak

Cluj, Calea Victoriei 99.szám. Telefon 2-71. 1871

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Habima Zsidó Szinpad

Hetiműsor
Szombaton, „Mensch soll man sein“, operett 3 felvonásban. Igen olcsó helyárakkal. Este 7 órakor: Fifi. Operett-ujdonság, 3-adszor. Rendes helyárakkal. Napi bérlet 19. szám. A.) este 10-kor: Morfium. (Ujdonság először. Általános bérletszűnetben. Premier helyárakkal. A premierbérlet helyeit hétfő délelőtt 11 óráig tartja fenn a pénztár.)

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor
Szombat d. u. 3 és 5-kor: A walesi herceg világgörül utazása 1920-ban. (Látványos film 6 felvonásban. Igen olcsó helyárakkal.) este 7 órakor: Fifi. Operett-ujdonság, 4-edszor. Bérletszűnetben. Premier helyárakkal.) este 10-kor: Morfium. (Ujdonság, 2-adszor. Rendes helyárakkal.)
Vasárnap d. u. 3-kor: Iglói diákok. (Olcsó helyárakkal.) Este 7-kor: Fifi. (Operett-ujdonság, 4-edszor. Bérletszűnetben. Premier helyárakkal.) este 10-kor: Morfium. (Ujdonság, 2-adszor. Bérletszűnetben. Rendes helyárakkal.)

Hétfő: Fél 8-kor: Fifi. (Operett-ujdonság, 5-ödször. Rendes helyárakkal. Napi bérlet 20. sz. B.)

A műsorra kitűzött előadások jegyei előre megváltathatók a színház pénztáránál.

A színházi iroda hírei

Fifi minden este. Minden várakozást felülmutat a Fifi sikere. Zugó tapsok, kitörő tetszésnyilvánítások közepette folyt le az első előadás s a többi előadások jegyeiért valóssággal ostromolja a közönség a pénztárt. Szombaton harmadszor (pont 7 órai kezdettel) s vasárnap negyedszor (ugyancsak pont 7 órai kezdettel) kerül színre a Fifi. A hétfői ötödik előadás ismét fél 8 órakor fog kezdődni.

MOZGÓK MŰSORA

Uránia mozgóban: Szombat, vasárnap az Apollo filmvállalat nagyszerű bűnügyi filmje, a Moriturus kerül bemutatásra

Egyetem mozgóban: Szombaton a nagyszerű Névtelen ember szellemes mókái mulattatják a nagyszámú közönséget a harmadik fejezettel, A sárga bestiák-kal. Vasárnap a városunkban rendkívül tetszett Ha-Ra-Fi állatfilmek egyik legjobbjika. A vademberek és vadállatok között kerül repriz előadásra Carl de Vogt a felülmúlhatatlan állatszéliadó artista és elsőrangú filmszínészével a főszerepben.

Fi-fi. Operettbemutatója magyar színházban. Régen történetet, hogy a kolozsvári közönségnek ilyen emeltes párisi malacságban lehetett része, mint a tegnapi bemutatón. Tulajtoképpen nem is operett, hanem kacagtató burleszkjelentek sorozata, ahol minden a nyílt színpadon történik és a görög tuókák csak arra valók, hogy mentől több mestelenséget mutassanak a nézőtérnek. Egyedüli melegsége a darabnak, az igazán szép, légy melódiákkal teli muzsika, mely a színpadon történő malackodásokat simogatóan festi alá és Hellai színporkásó szellemessége, mellyel a verses szöveget magyarra írta és a pesti viszonyokra aplikálta. Meséje nincs a darabnak, egy jókedvű ölet az egész: a mai párisi vagy pesti gaminokat görög ruhában és a görög ruhá fölött frakkmellényvel szerepeltetni a régi Athénben. Fifi nem leánynev, hanem a nagy Fidiász osibésaneve és Periklessz a görög szalagkoszoru fölött cilindert hord. A színészeknek jó alkalom volt ez a szellemességtől színporkoró színpadi moka tehetségük bemutatására. Fi-fi szerepében Bányász István, Berki József mint inas és Nagy Gyula mint Periklessz tele voltak jókedvvel és tehetséggel. A hőszerelem szerepében Tumpa énekelte nagyon szépen. A két női főszerepet Kabdebó Duci és Neményi Lili adták. A fiatal Neményi Liliben a színház olyan operetterelő nyert, aki nagyon rövid idő alatt a legjobbak között lehet. Nagyon szép, kellemesen csengő hangja van és játsszani is tud. A mókának prólogja is van, melyet Tarnai Turi mondott el a függöny előtt szépen, artistikusan. A közönség szufoláig megtöltötte a színházat és amikor nem tapsolt, akkor dült a kacagástól.

!!Közkívánatra!!
ismét a híres duplamaléta barna

„Hercules“

tápsör különlegességet FELÜLMULHATATLAN MINŐSÉGBEN hoztuk forgalomba, mely palackokban és csapva minden idevágó üzletben kapható, ugyszintén a közkedveit világs

„Monostor“

sörünk is.
Monostori Czelli Sörgyár Cluj

Hirdetmény

A Gherlai (Szamosújvári) aut. orth. izr. hitközség tulajdonát képező telke országút mellett fekvő sarok telek üzleti teleknek kiválóan alkalmas ok. tober hó 22-én délután 3 órakor nyilvános árverésen eladatik. Árverést feltételek hitközségi jegyzőnél megtekinthetők.
Rubin H. Frischmann Arthur hitk. jegyző. hitk. elnök.

KÖSZENET

és kokszot szonnal szállít vagy későbbi szállításra előjegyez vagy métermázsa tételekben:

Kohn Zsigmond cég
Cluj, Strada Baritiu 10.
1413 Telefon 259.

Frati Fränkel Testvérek
Kézműáru nagykereskedése
Cluj, Piata Mihaiu Viteazul 14.
v. Széchenyi-tér)
1395

Engros eladás!

Szőrmék művészies feldolgozása

Déri Lajos,
Cluj, Strada Memorandului (volt Unió-utca) 3.
Eredeti modellek!
Telefon 12-12.

Használt gépeket vesz, mindentéle javított gépeket szállít, javításokat eszközöl
Hoffmann Sándor opt. gépészműnök Cluj, Székely-ut 2 sz. 919 Telefon 919

Kabát és ruhaanyagok Selymek és bársonyok
Az elegáns közönség kedvenc bevásárlási helye
Grünwald és Steiner
női divatközlönlegességek áruhaza
Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii 12. sz.
Allandó ujdonságok Szolid kiszolgálás
Elsőrendű anyagok Szabott árak

Zsák HAVAS DEZSO Timisoara
1874 Zsineg Ponyva

RADOS & Co
Cluj, Calea Regale Ferdinand 21.
FESTÉKNAGYKERESKEDÉS

MARX-LAKKOK
ZOMÁNCFESTÉKEK és nürnbergi ecsetek nagyraktára

Az előkelő világ cipőkrémje

KÖZPONTI TÉLIKERT
JAZZ-BAND, KÁLLAY ZOLTÁN és az összes nagyszerű attrakciók. Nyitás este 9-kor. JAZZ-BAND!

2000 drb. különböző
iskolaféska és könyvszija
érkezett
Eisenstädter Fülöp és Tsa volt Lakatos Áruház
Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 13
Gyermek kocsik 450 leitől. Minden cikk nagyban is kapható.

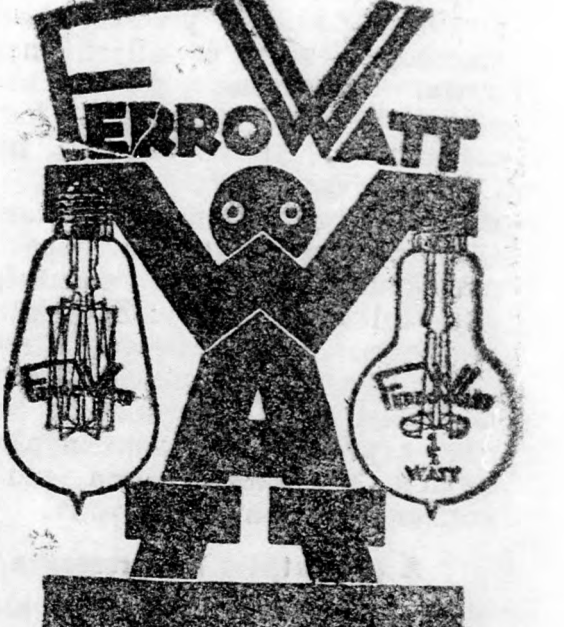
Tapéták
minden kivételben kizárólag kaphatók: Szécsi Sándor és Tsa, Timisoara Bulevardul Berthelot (Kossuth Lajos-u.) 11-13. szám. 1365 Lakások tapétázását vállaljuk.

Megnyit! a Megnyit!
„Helios“
kötött szőnyeg árúgyár leahata
Cluj, Piata Unirii 7. (Főter)
Óriási választék: 1389
Kötött kabátok
Kötött ruhák
Női és gyerek cepppek
Jämperek
Harisnya és keztükben
Eredeti gyári árak

Írógépek
és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok. 1370
Finkler Antal
Cluj, P. Mihai Viteazul (v. Széchenyi tér) 40. Telefon 493.

Sport kötött-Áruház
Árudi kötött és kötött szőnyeg árúgyár leahata
Cluj, Wesselényi-utca 16.
Kötött kabátok, sveterrek, kötött ruhák, harisnya és keztük eredeti gyári árban kaphatók.

Szalámit postán utánvét mellett pontosan szállít 1344
Winkler Mór szalámigyára
Cluj, Piata Mihaiu Viteazul (Széchenyi-tér) 39. Telefon 12-90.
Árjegyzék és kívánatra ingyen.

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz. rövidáru raktára eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközölök

Megérkeztek a legújabb párisi és bécsi modellek. Kalapalkításokat a legújabb divat szerint jutányosan vállalok. Masamód cikkek gyári árban kaphatók. Moskovits Rózsika Cluj-Kolozsvár, str. Memorandului (v. Unió utca) 9. sz. 1427

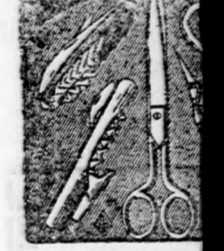
Szombat, 1922 október 7

Iskol Ragl nagy vá megérke

Neg cég Unir

Speci női mar Podor
Calea Victo Modern Jutányos

Műkösz műszer

Bőr elsőrendű a sárga szín
Krébs Cluj, Calea Kereskedő

Cor (Kétkő kocka párna, tes színben. Pa minő

LUXOR Telegram: E

Rosenzwei Széchenyi
Selyem tales machsor gar dításban, nag

Aggag és Gyárt: b c s g Vesz: c b t

Hendhivü Pergament jegyüt k Zsineg két Levélpapir bélelt. Vaspor 50 Drótszeg
Cipőkrémány g Ostorok I. Martin kar Martin kar Tenta és Egyéb röv Meg nem NAGY (vol

LIKERT
Y ZOLTÁN
attrakciók.
ZZ-BAND!

böző
s k a
s z i j
p és Tsa
ház
Ferenc-u.) 13
O leítől.
is kapható.

k
g kapható:
Timisoara
uth Lajos-u.)
1365
vállaljuk.

Megnyilt!
OS"
r lekhata
(Főter)

1389
pepek
tyükben
árak

agy válasz-
goicsóban
1970

il (v. Szé-
n 493.

uház
r lekhata
tea 16.

svetterek
aranyá és
gyári
pható.

stán
állít 1344

árna
azul (Szé-
n 12-90.
ra ingyen.

2. sz.
n eszközlők
Masamód
sz. 1427

Iskolaruhák Raglánok
nagy választékban megérkeztek 1380

Neumann M.
cégnél, Cluj, Piata Unirii No. 14. Főter

Speciális hajfestő, női fodrász és manicule terem
Podor Antal, Cluj
Calea Victoriei 2. (volt Bossuth L.-u.)
Modern hajmunkák, jutányos árak! 1284

Műköszörüs, késes, műszerész

szakmába vágó munkákat szak-szerint, vállalom szolid és pontos kiszolgálással
Gajzágó Márton
Cluj, Kincsi-utca 5. (Gvár.)

Bőrlábszárvédő
elsőrendű anyagból fekete, barna és sárga színben 1286

Krébs János szlijgyártó
Cluj, Calea Regele Ferdinand 77.
Kereskedőknek árkedvezmény!

Coron Blue
(Kékitő kocka), kékitő illatos, tinta, párna, festék, kalaplakk minden színben. **Padlóa argitó**, garantált minőség, legolcsóbb ár.
"LUXOR" vegyszert gyár, Cluj,
Telegram: „Luxor”, Cluj, Telefon 12-97.
Engros engedély. 129

Rosenzweig Antal Cluj (Saját ház)
Széchenyi tér 38.—Telefon 4-36
פריים האנדלונג מליתים תפילה ממות
ציתת ענינה אנה דעמיל
Selyem tászek, mirjamok és díszkötéses machsor garnitúrák német és magyar for-
dításban, nagy raktár. 1321

Ágyag és Vegyipar Rt. Szatmár
Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontsirt, műtrágyát, szappant, kocsikenőcsöt, gépszirt, téglát stb.
Vesz: csontot, száraz és vizes húslejt, nyers és olvasztott fagyut.

Hendhivű előnyösen ajánlok

Pergament papír I. PPP. jegyűt kg.-ként	110— lei
Zsineg kéthatos 25 gr. kg.	80— lei
Zsineg kétnyalcad 25 gr.	90 lei
Levélpapír 100/100 I. selyem bélelt	35— lei
Vaspor 500-as egy láda	75— lei
Drótszeg alapár	13-50 lei

Cipőkrémek minden gyártmány gyári áron alul!!!
Ostokok I. . . . . 4-450 lei
Martín kanál sima I grs. 310— lei
Martín kanál gza. . . . . 340— lei
Tenta és kékvizek gyári áron alul.
Egyéb rövid, norinbergi és papírúkat.
Meg nem felelő árut visszaveszek.

NAGY ÁRUHÁZ CLUJ,
(volt Széchenyi áruház)

SCHÖNBERGER, SPITZ & Co
kötött, szövött, rövid és norinbergi árak nagykereskedése
Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

„GRANARIA” Részvénytársaság
Áruraktár Nagyvárad állomás Nagyvárad—Vásártér
Telefon 13—78. Sürgöncim „Granaria”

Hamburg-Amerika Linie
Gemeinsamer Dienst mit den United American Lines Inc. Konzessionierte Generalrepräsentanz für Rumänien Lazarovitz Agentur Bucuressti, Calea Grivitei 183

ABFAHRT VON HAMBURG NACH NORD-AMERIKA:

Resolute	3. Oktober	Württemberg	26. Oktober	Bayera	23. November
Mount Clinton	5. „	Resolute	1. Nov.	Resolute	28. „
Bayera	12. „	Mount Caroll	2. „	Mount Clay	30. „
Reliance	17. „	Hansa	9. „	Württemberg	7. Dez.
Mount Clay	19. „	Reliance	14. „	Reliance	12. „
		Mount Clinton	16. „		

4790-1

Kepes Elek orvosi kölszerész
Oradea-Mare, Sas-passage
Ajánlja saját készítményű sérvkötőt, haskötőt stb.
Női és férfi övszerek nagyraktára 00000

PALATÁBLÁT Feltűnően olcsó engross árak!
és mindentféle rövidárut csak a „PROGRESS”
import-cégnél ORADEA-MARE vásároljon

MODERN ÜVEGCISISZOLDA és TÜKÖRÁRUGYÁR
PÉCHY és TÁRSA
készíti a legjobb tükröket és butorüvegeket minden méretben és mennyiségben
Oradea-Mare (Nagyvárad) Strada Saguna (Kapucinus-u.) 20. 0000000000000000 1381
Ujrafoncsorozási Kérjen árajánlatot!

MEGNYILT Clujon a Bolyai-utcában MEGNYILT
Rosmann Mihály szücsműhelye
ahol minden e szakmába vágó munkát legújabb divat szerint pontosan eszközölök

A legjobb cipőkrém

LUNA CREAM

A cipőkrémgyártás legújabb terméke
Tartós fényt ad. Szivóssá teszi En-gross eladási lerakata:
a bőrt Aki egyszer kipróbálja, **Mauriciu Jancovicu**
mindig használni fogja **Bucuresti, str. Smardan 23**

Saját érdekében keresse fel Szatmáron **Katz és Weisz**
hol nagyban és kicsinyben, szenzációs olcsón vásárolhat órlási választékban a legújabb férfi és női szöveteket, kabátkeimeket, barchetokat és minden e szakmába vágó összes textilárucikket.
A naggyérdemű közönség b. pártfogását kérjük.

בה ערב סוכות תרפ"ג ל"כ.
No. 700-922.

מלמדים האנהורו.
וויר זוכנע פיר אונזערע תלמוד תורה אונד עלעמענטארשולע פיר ר"ח השון הבעיל מעהרערע מלמדים, זאוואהל דרדכו אלס אויך גמרא תוספות. — געדאלט לויט איבער- איינקאממען.
אויספיהרליכע אפפערטע צו ריכטען אן דייע אררעסע:
Orth. izr. hitk. Iskolazék
Cluj, Str. Dubălarilor 1.
נאטוראלוואהנונג קעננען וויר נויכט ביעטען.
דער שוהלשמוהל דער אויט. ארשה. אוי. נעמיינע

Dr. Normand,
פיעועס.

Ügyes kiszolgáló segédekét keresünk
a rövid és kötöttáru szakmából és külön a rőtös és divatszakkmból.
Írásbéli megkereséseket lehetőleg fényképpel kérünk 4791

FRIEDMANN TESTVÉREK SATUMARE

רנלי מ ב ש ר
מאת מרהוד מאשקאוויטש נ"
פריין L 30
פיר וויעדער פערקייפער אונד מודה פעריווע 30% ראכנאט
אלליינפערקייף:
SAFRUTH JÜDISCHE BUCH-HANDLUNG CLUJ

Feuerstein J.
textil, kötött és rövidáruház
Cluj, Str. Reg. Marla 12.

Exportját és importját
Románia, Magyarország, Ausztria és Németország
között határidővel és legolcsóbb fix díjtételek mellett csak

Deutsch Testvérek
nemzetközi szállítási vállalata tudja lebonyolítani
Központ: Cluj, Piata Unirei 26.
HÁZAK: Wien, I. Rottenturmstrasse 27. Budapest, VII. Rákóczi-ut 6., VII. Dohány-utca 3. Oradea-Mare, Rimánóczy-ut 12. Brasov, Kapu-utca 61. Arad, Simonyi-utca 13. Orsova, Dunapart. Szolnok, Madách-utca 1. Expoziturák: Bruck, Hegyeshalom, Moson, Biharkeresztes, Békéscsaba, Curtici, Kötégán, Biharpüspöki. 1276
Fuvareivel felülvizsgálati iroda Speciális dunai forgalom!

GUTHÁ. fit fit
Satu-Mare (Szatmár-Németi)
Gyárt és szállít: 3080-I
Parafadugót, plétkoronadugót, fadugót, stanolüvegkupakot, capselin-folyadékot, üveg-cimkét hordólemezeket, faesapot, kénlapot, gelatinet, vizahólyagot, acélibombát, parafatálpát (cipőbetét), parafatáblákat, „Berolina” vagy „Birol”-kefeket, filtrirgépkeket, asbeszet, gumitömleket, borszivattyukat, pezsgődrótháló-lemezt és agrafot, cognacos üvegekhez raffiahálót, szivacsot, önzott tubusokat, pléhdobozokat, szóródugókat (Spritzkorke), demonokat (fontott kosáruveg, valamennyi pincészetű cikkek és gépek a legolcsóbb napi árban.
Kérjen árajánlatot!

(Deák-tér 15.) férfi és női divatáruházát,

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszerű közlési díja szavanként 1 lel. Vastagabb betűvel szedett szavak 2 lel. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lel. Teljes hirdetésre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítanak. Erre a célra a hirdetési díjon kívüli 2 lel 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

Többévi gyakorlatiattal rendelkező tisztviselő állást keres. Cím a kiadóban.

Orth. kóser koszt és szállás kapható. Minorita. u. 2 sz. az udvarban. 4823-1

Állást keres azonnaira kereskedelmi érettségivel és 1 évi irodai gyakorlatiattal rendelkező fiatalember kolozsvári kereskedelmi vállalatnál. Megkereséseket »Jövő« jellegre a kiadóba kérek. 4824-1

Eladó üres telek str. Maloiescu (Gyulai Pál-utca) 21. Érkezhetni Londra (Hosszu) 31, I. 15. 4821-1

Értesítés. Victoria cipő üzemben mai naptól fogva cipőfelsőrészek elkészítését elvállalom. A legkényesebb igényeknek megfelelő munka és pontos eszközés. Bőrkereskedők tömeges munkánál nagy árkedvezményt kapnak. Tisztelettel Hersch Ábrahám. 4828-1

Gyakorlott cipőgépelőket keresek. Binder Bánfihunyad. 4819-1

Keresek fűszer és csemege szakmából fiatal segédet aki különösen jó kirakat rendező azonnali belépésre. Részletes ajánlatot kér Vancu Nikodim Petrozsényi. 4817-1

Háromszobás lakószobát konyhával, kamrával és fürdőszobával, üzlethelyiségnek átalakítható, elcserélném hasonló belvárosi lakással, mely napos oldalon van. Bővítést Kossuth Lajos-utca 25 alatt d. u. 2 és 3 között. 4813-1

Keresek egy szoba konyhát esetleg butorral. A butort hajlandó vagyok megvenni, Magas árt fizetek jellegre a kiadóhivatalban.

Lehrer oder Lehrerin zu zwei Kinder für die 3 u. 4 elem. Klasse sucht, Bewerber der Hebräischer sprache bevorzugt. Offerierte an Samuel Salamon Campora Mihai (Aranygyéres) 4811-1

Figyelem!
Női kabátokat minden divat szerint legújtanosabban készít
Arbermann női kabátszalónja Cluj, Str. Chinez 2. (Szentlélek- és Kinizsi-utca sarok).
Fordításokat, alakításokat is vállalok

Megnyílt! **Parkettánc** Derős hangulat minden este a **Dacia-Barban** Cluj-Kolozsvár legdíszitgáltabb szórakozóhelye. Változatos műsor. Kétféle baritálók. 4175-1

MEGNYILT **Goldstein M.** szücsműhelye 1409 Cluj, str. Gen. Poifas (Dézsma-utca) 14. sz. Legújtanosabban elvállal minden e szakmába vágó javítást és kabátbélést

Zsidó uricsalád német nevelőnőt keres »Megbízható« jellege alatt a kiadó továbbít. 4827-1

25 éves papírkereskedő segéd a nyomdai kalkulációban jártas, a román nyelvet szóban és írásban bírja, nagyobb erdélyi városban állandó kondíciót keres. Megkeresések »Papír« jellegre a kiadóba kértnek. 4826-1

A „DACIA” fehérnemű-varroda és kézimunka iparvállalat Marosiújonson

elvállal olcsón kelengyékét, mindentféle fehérneműket, kézi munkákat gyönyörű kivitelben. o

Rendeléseket felvesz a Calea Victoriei 16. sz. alatt lakó nyelvmester-nő 12-3 óra között, ahol modellek megtekintethetők. 4812-1

Bocskor, mosótalp felsőbőr és szíjgyártóblank

Állandóan nagy készlet készítenek és nagyban. Legolcsóbb árak mellett kiért megrendeléseket kis postacsomagban is elküldjük.

Vagontételeitől öt százalékos kedvezmény **Sámsón-bőrgyár** Gyulagár-utca 1. A gyorsárúraktárral szemben. Telefon: Gyár 2-86, lakás 3-87

Tisztelettel értesítem a hölgyközönséget, hogy a női ruha varrást elsőrendű külföldi munkakerővel tovább folytatom. Utcai és estélyi ruhák, kosztümök jutányos árban a legelegánsabban készülnek. Ugyiszintén gyöngy és mindenféle kézi és géphímzés újdonságát divatlap szerint legszebben készítek

özv. Moskovitsné műhímző szalonja volt Unió-utca 15. (Emelet.) Tanulóanyagok felvétetnek. 1410

„SIANOR” kereskedelmi társaság

vegyi termékek, lackok, enyv, fa és szén részére, a „Socomin” (Societate generala pentru comert si industria Bucuresti) vezérképviselője: **Timisoara, str. Eminescu 1.**

A. de Thierry Pogradai gyógyszerész összes világhírű készítményel, ugymint a **Thierry-balzsam, Thierry Rosa-Centillolia kenőcs Pais expeller**, ugyiszintén az összes Thierry-féle gyógyszerészeti-cosmetical készítmények ismét kaphatók békebeli minőségben a vezérképviselőnél, a »SIANOR« keresk. társaságnál Timisoarán, above az összes rendelések és megkeresések intézendők. Az összes készítmények A. de Thierry sajátkezü aláírásával vannak ellátva és utánzás ellen törvényesen védve. 4787-1

S. EISENSTÄDTER & Co

szücs és szörme áruháza

Főtüzlet: **Calea Victoriei 2.** 1333
Fiók: **Óvár (Szentlélek és Kinizsi-u. sarok)**

Szörmeárunkban állandóan nagy készlet!

Papír és fűszernagykereskedők figyelmét felhívja az iskola saisonra „Zea” első román krétagyár Cluj.

Utazó bőrönd és táská legjobb minőségben kapható **Farmati bőröndösnél** Cluj, Str. Memorandulst (Unió-u.) 16. 1325

FÜZETEK, író- és rajzszerek Schwartz Ignácánál, Malom-u. 16. kaphatók. Olcsó árak.

LEGEJÖNYÖSEBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS Engross!

Függő és falilámpák, lapos és horgós bádorgécsesek, lámpatestek, Táblaüveg Demyonok, Kristály- és érpoharak, lámpacsövek, hitelesített vendéglői palackok és poharak

Ausländer Lajos Cluj-Kolozsvár, P. M. Viteazu 39. Telef. 954

Endetail!

Porcellán és edénykereskedők figyelmébe!

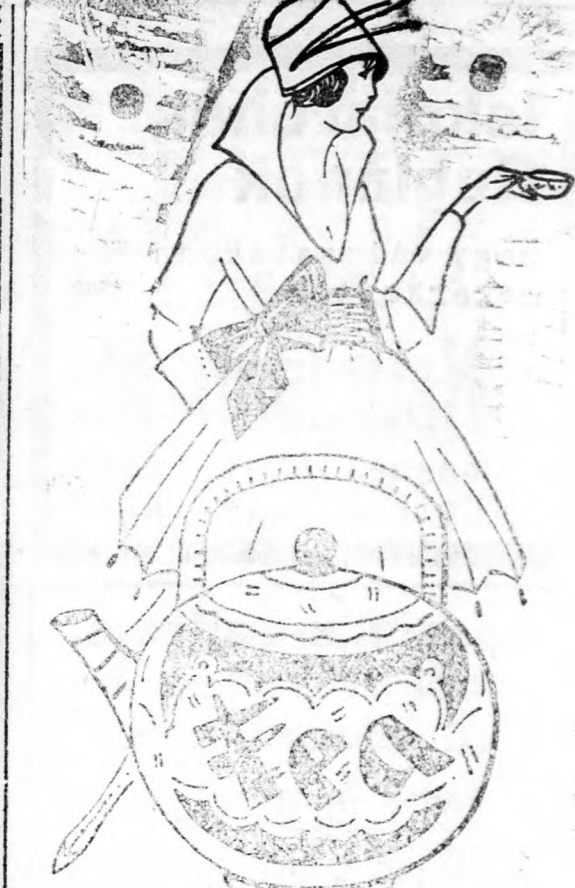
Karlsbadi porcellán áruk: u. m. sima, gyöngyös, relif, duplaerős, mély, lapos és dessert tányérok; sültés, téztás stb. tálak, gyönyörű, mintás teás csészék, bögrék stb. a napi áraknál sokkal olcsóbban. 4336-1

Kérjen ajánlatot!

B. Gál, porcellánkereskedő Déva. Telefon 27.

Sürgöncym: **BÖRDISZMŰGYÁR.** TELEFON: INTERURBAN. 6.

BÖRÁRUIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG •SÁTMÁR• NAGYROMÁNIA ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB BÖRDISZMŰ, BÖRÖND ÉS TÁSKA ÁRU-GYÁRA.

TEASKANNNA VEDJEGYŰ CER
A Balkán Impex R.T. nagyban egyedősítőhelye és főlerakata. Temesvár.

SALÉTROM, SODABICARBONA, KESERŰSŐ, BORAX, VASPOR 1401

nagyobb mennyiségben kapható **LÉB FIVÉREK** CLUJ, TELEFON: 471

Vaskereskedők és bádogosok! Hitelesített űrmérték és űrmérték részek legolcsóbban beszerezhetők **Biró Márton,** 1390 fém- és bádogipari üzemben Cluj

MÁRTONFFY TESTVÉREK & Co.

világvárosi szörmeárúházában, CLUJ, Piata Unirii (Főtér) 20. szám

Telefon: 10-25 Sürgöncym: Mártonffypelz

Állandóan raktáron dus választékban szörmekabátok, ezüst, valódi kék, polár, fehér és mindenféle színű alaskai ruhák,

Továbbá szörme-modellek, sháló, pelerinek stb., valamint feldolgozatlan szörmek nagyban és kicsinyben.

Megrendelések pontosan és gyorsan eszöztetnek!!